

έδάγκωνε πεισματικά έως τὸ αἷμα τὰ δάχτυλά του.

— Μωρὲ φέρε μου τὴν τσάγκρα! ἐρέκαξεν ἔξαφνα μανιωμένος· φέρε μου τὴν τσάγκρα νὰ τοῦ πιῶ τὸ αἷμα.

Ἐκίνησα νὰ πάψω νὰ φέρω τὴν τσάγκρα. Ἀλλὰ δὲν εἶχε ύπομονὴ ἐκεῖνος. Μὲ πλατειὰ βήματα, δρασκελῶντας τὸ κατάστρωμα σὰν τρελλός, ἔφτασε πρώτος στὴν κάμαρη, ἀρπάξε τὸ σκουροντούφεκο καὶ ἀπὸ τὴν σκάλα, χωρὶς νὰ σημαδέψῃ τὴν ἄναψε στὸ πουλί.

“Ενας ξερὸς χτύπος ἀκούστηκε καὶ τίποτ’ ἔλλο. ‘Ο κόκορας ἔπεισε ἀλλὰ δὲν ἔπιασε τὸ καψούλι! Ἐπαγώσαμε τότε ὅσιο μας. Κακοσημαδία στὴν κακοσημαδία· ὅλα ἀνάποδα ἐπήγαιναν σήμερα! ‘Αν ἔπιανε τὸ ντουφέκι, ἀν ἐσκοτωνόταν τὸ πουλί, ἐτελείωνεν ἑδῶ ἡ κακοσημαδία καὶ δὲν εἶχε δρόμο γι’ ἀλλούθε. Τόρα ὅμως γι’ ἀλλούθε ἔσερνε. Καλὰ τὸ εἶπεν ὁ καπετάν Κρεμύδας· ἡ στὸ καράβι ἡ στὸ σπίτι μεγάλο κακό θὲ νὰ γένη! . . .”

Στὸν ξερὸν ἐκείνο χτύπο ἡ κουκουβάγια ἐπέταξε τόρα. Ἀλλὰ δὲν ἐπέταξε μακριὰ νὰ φύγῃ, νὰ χαθῇ ἀπὸ μπροστά μας· ἔχαμοπετοῦσε πεισματικά περίγυρα στὴ γολέτα, σχίζοντας τὸν ἀέρα μὲ τὰ ψαλιδωτὰ φτερά τῆς σφυριγχά, σὰν γοργοκάραβο τὴν ἥσυχη θάλασσα κ’ ἔξαφνα ἐκαθόταν στὸ ξάρτι καὶ στυλώνοντας τὸ κορμὶ ἀνάμεσα στὰ ὄρθια φτερά, μὲ τὸ στῆθος ὀλοφούσκωτο καὶ τὸ λαιμὸν χωμένον στοὺς χονδροὺς ὕδους, ἔριγχες ξαφνικὰ μία στριγγιά καὶ ἄγρια φωνὴ ποῦ μᾶς ἐπάγωνε τὸ αἷμα.

— Κουκουβάου! . . . κουκουβάου, βάου! . . .

Τόρα ὁ ἥλιος ἦταν βασιλεύμενος καὶ δὲν ἔβλεπες στὴ δύση παρὰ σύγνεφα αἰματοθαμμένα καὶ κατακόκκινον αιθέρα ν’ ἀνεβαίνη σὰν ἀναλαμπὴ μεγάλης πυρκαϊδὸς καὶ νὰ χωνεύῃ ἀνεπαίσθητα μέσα στὸ γαλάζιο χρῶμα τ’ οὐρανοῦ. Πέρα στὸ Τσιρίγο ὁ Νότος σὰν καλὸς πρωτομάστορης, ἐτελείωσε τὸ τέμπλο του σωριάζοντας σύγνεφα θεοσκότεινα καὶ ἀνώμαλα σὰν χάλαρα ἀπὸ μολυβόπετρα στὴ βάση, ἔπειτ’ ἀνοιχτώτερα γαλαζοθαμμένα, στὴν κορφὴ καταγάλαζα καὶ ἀπάνω στὰ κυματιστὰ χείλη, στοὺς πύργους καὶ τὶς πολεμιστρες, ἔχυσε σὰν χρυσικὸς πλατὺ γαϊτάνι ἀπὸ καυτὸ χρυσάφι κ’ ἔνα ἄλλο ἀποπάνω κατάργυρο καὶ κατάκορφα, στέμμα του κ’ ἔμβλημά του πολύτιμο, ἔβαλε τὸν ἀποσπερίτη νὰ λάμπῃ μὲ γαλήνη καὶ θεότητα ὑπέρκαλη, σὰν ὑμνος τῆς πλάσεως ὄλακερης. Καὶ πίσω ἀπὸ τ’ ἀεροκάμωτο αὐτὸ τεῖχος, ἐτόξευεν ὁ μαργιόλος ἔνεμος κάθε στιγμὴ σπηλιάδα σὲ σπηλιάδα τὸν ἔνεμο, καρτερῶντας τὴν κρίσιμην στιγμὴν νὰ χυθῇ καὶ αὐτὸς συφάμελος καὶ νὰ ταράξῃ τὰ σύμπαντα.

(“Ἐπεται συνέχεια”)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΟΝΕΙΡΟΝ ΚΑΙ ΖΩΗ¹

Διήγημα Μανωλίου Γιοκάδη.—Μετάφρ. Ν. Έπ.

‘Ἐν τούτοις ἡ πρωτότοκος θυγάτηρ τοῦ Φάρκα κῆρεσκεν εἰς τὸν Βαρκζαὶ ὄλοءν περισσότερον. Ἡρχισε νὰ θαυμάζῃ τὴν ὄνειρωδην ἔκφρασιν τοῦ προσώπου της· ἔξειμησε τὴν ἀγνότητα τῆς καρδίας της, τὴν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς της, ἥρχισε νὰ λατρεύῃ τοὺς ὄφθαλμούς της, τοὺς βαθεῖς ἔκεινους ὡς ἡ ἀδυνατία ὄφθαλμούς.

“Ο, τι κάμνη ἡ τύχη εἰς μίαν ὥραν, δέν το κάμνουν χρόνια ὀλόκληρα. Μίαν ἡμέραν εἰς τὸ τραπέζι ὁ Φάρκας ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Βαρκζαὶ καὶ τῆς Ἰλόνκας, διηγήθη ὅτι εἰς ιερένδιον διαμαρτυρόμενος, πρὸ πολλοῦ συλληφθεὶς ὑπὸ πειρατῶν, εἶχεν ἐσχάτως ἀπελευθερωθῆ ὑπὸ τοῦ ναυ-

Μετὰ τὸν χορὸν
(Εντυπώσεις Ἀποκριάτικαι)

άρχου Νοῦγερ. Ἡ εἰδησίς προήρχετο ἐξ Ἀμστελοδάμου, προσέθεσε δὲ ὁ Φάρκας ὅτι οἱ γονεῖς καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἀτυχοῦς ιερέως κατώκουν εἰς ἐν χωρίον ἐκεὶ πλησίον.

Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ Βαρκζαὶ καὶ ἡ Ἰλόνκα ἔγειναν ἀφαντοῖ· ἐπανευρέθησαν δὲ καὶ οἱ δύο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ιερέως.

«Καὶ ὅμως δὲν εἴχαμε δώσει φαντεβούν!» εἶπεν ὁ Βαρκζαὶ, βλέπων ἐρχομένην τὴν Ἰλόνκαν.

‘Ἡ κόρη προσέθερε μέρος τῶν χρυσῶν αὐτῆς κοσμημάτων εἰς τὴν πτωχὴν γυναικία. Όμοιός καὶ ὁ Βαρκζαὶ εἴχε στείλει χρήματα εἰς τὸ Ἀμστελοδάμον, προσέθεσε δὲ 300 χρυσὰ νομίσματα εἰς τὰ τριάκοντα τὰ ὅποια εἴχε φέρει ἡ Ἰλόνκα.

‘Ἡ νεᾶνις ἥρχισε νὰ κλαίῃ ἀπὸ εὐχα-

ρίστησιν καὶ θλίψασα τὰς χεῖρας τοῦ Βαρκζαὶ τῷ εἶπεν:

«Εἶσαι εὐγενὴς καρδία!»

‘Ο Βαρκζαὶ ἡσπάσθη τὴν λευκὴν χεῖρα τῆς κόρης καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ιερέως, εὐτυχῆς διὰ τὴν καλὴν εἰδησίν καὶ τὰ δῶρα τὰ ὅποια εἴχε λάθει, εὐτυχῆς μέχρι τῶν μυχιατάτων τῆς ψυχῆς της, εἰλκυσε πρὸς ἔκατὴν τοὺς νέους καὶ ἐπιθέσασα τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των, τοῖς ἀπόγγγειλε τὰς εὐχάς, τὰς ὅποιας λέγουν εἰς τοὺς μνηστευομένους.

‘Ἐπέστρεψαν κρατούμενοι ἐκ τοῦ Βραχίονος καὶ ὅλοι ὅσοι τοὺς συνήντων καθ’ ὅδόν, ἔλεγαν «Τί ἔμμορφο ζευγάροι!»

Τὴν ιδίαν ἐκείνην ἡμέραν ἔμμηστεύθησαν ἐπισήμως, φαντάζεσθε δὲ πλέον τὴν χαρὰν τοῦ γηραιοῦ Πέτκη. Οἱ γάμοι θὰ ἐγίνοντο μετὰ ἐξ ἔδομάδας.

* *

Σεῖς ὅλοι, ὅσοι εἰσθε ὥραῖοι καὶ ἀγαθοί, σεῖς ὅλοι ὅσοι ἔχετε καλὴν ψυχήν, ώραίοις ὄφθαλμούς καὶ γλυκόλαλον στόμα, προσέλθετε εἰς τὴν ώραίαν αὐτὴν πανηγυριν.

‘Ο εἰσερχόμενος σήμερον εἰς τὸ ἀρχοντικὸν τοῦ Πέτκη, πρόπει νὰ εἴνε βέβαιος ὅτι δὲν θὰ εἰμπορέσῃ νὰ φύγῃ πρὸ δύο ἔδομάδων τούλαχιστον. Ἡ ἀμάξα του θάποζευχθῆ καὶ θὰ λυθῇ, ὁ ἀμάξηλάτης του θὰ μεθυσθῇ, παρακλήσεων δὲ καὶ ὑποσχέσεων καὶ ἀπειλῶν καὶ βίας ἐν ἀνάγκῃ θὰ γίνη χρῆσις διὰ νὰ μείνῃ, ἐὰν θελήσῃ νὰ φύγῃ· ἂν δὲ φύγῃ, θὰ συλληφθῇ ἀπλούστατα.

Πανηγυρίζουν τὸν γάμον τῆς ώραίας Ἰλόνκας, τῆς πρωτοτόκου θυγατρὸς τοῦ γηραιοῦ αὐθέντου. ‘Ολοι τὴν εἶχον ζητήσει εἰς σύζυγον καὶ δὲν τὴν ἔδωσαν εἰς κανένα, ἔως οὖ εἴκητησε τὴν χεῖρα της ὁ ωραίοτερος, ὁ Ισχυρότερος, ὁ πλουσιώτερος τῶν γαμήρων, ὁ Λουδοβίκος Βαρκζαί.

‘Ἄς ἀφήσωμεν κατὰ μέρος πᾶσαν μέριμναν σήμερον καὶ ἂς ὑπάγωμεν νὰ παρευρεθῶμεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἡ ὄποια δίδεται πρὸς τιμὴν τοῦ καλοῦ ζεύγους.

‘Ω, πῶς ἡλάλαζε καὶ ἐγέλα φαιδρῶς τὸ πλήθος εἰς τὰς εὐρείας αἰθούσας, τῶν ὄποιων οἱ τοῖχοι μόνον σώζονται σήμερον! . . . Οἱ συνδαιτυμόνες, κατ’ ἀναριθμήτους σειράς, καθηνταὶ εἰς τραπέζας μακράς. Φοβερὸς ἀντηχεῖ τῆς παροινίου εὐθυμίας των ὁ ἀλαλητός,—ὅταν ἔξαίφνης διακόπτεται ὑπὸ πενθίμου σιγῆς... Κάποιος θάποθάνη, σκέπτονται οἱ συνδαιτυμόνες.

‘Ἄς πίωμεν εἰς ὑγείαν τῆς ώραίας νύμφης!» κράζει φωνὴ χαρμόσυνος καὶ ἀπὸ ὄλας τὰς αἰθούσας ἀκούονται εὐχαρίστησις της χρήματα εἰς τὸ Ἀμστελοδάμον, προσέθεσε δὲ 300 χρυσὰ νομίσματα εἰς τὰ τριάκοντα τὰ ὅποια εἴχε φέρει ἡ Ιλόνκα.

‘Ποιος ἀγαπᾷ ἀκόμη σήμερον τὴν τι-

¹ Ιδε σελ. 53.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σκαραβαῖοι καὶ Τερραχόττες, συνέτα ὑπὸ I. Γρυπάρη.

Τοῦ Οκτώβρου, ὑπὸ Γρ. Σ.

Λόγια τῆς πλώρης: Κακοσημαδία, διήγημα ὑπὸ Ἀνδρέα Καριαβίτσα.

"Ονειρον καὶ ζωὴ, διήγημα Μαυρικίου Γιούκαι, μετ' εἰκόνων, μετάφρ. N. Επ.

Αθηναϊκοὶ περίπατοι: "Η λεωφόρος Πανεπιστημίου, ὑπὸ Γ. Βάκουν.

Ξανθοῦλα, ποίημα ὑπὸ Δ. I. Μάργαρη.

Τάζα-μπέ-Τάζα, ίντικὸ τραγοῦδι, ὑπὸ Ἀλεξ. Πάλλη.

Ποιητικαὶ ἀπαρχαὶ.

Γερμανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολή.

Ζητήματα καὶ Ερωτήσεις. — "Η Ἀλληλογραφία μας. — Χρονικά.

Μετὰ τὸν χορὸν.—Τὰ Μεθεόρτια τῆς Ἀποκρῆς (εἰκόνες).

Εἰς τὸ προσδεχές: "Ανὰ τὰς ἀργαίας Ἀθήνας (μετ' εἰκόνων), ὑπὸ Δ. Φ. — Σκέψεις ἐπὶ τῆς ἔκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ὑπὸ Στ. Δ. Σταματιάδου.— "Η ἀθυμία τοῦ Διαβόλου, ποίημα τοῦ Λεκόντ Δελί, κατὰ μετάφραστιν Ἀργυρῷ Ἐφταλιώτῃ.—Σὲ μιὰν Ἐθραία, συνέτα ὑπὸ Στ. Μαρτζώκη κτλ. κτλ.

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ ἐν γένει πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν «Εἰκονογραφημένην Ἐστίαν»: Ηρόδος τὸν κύριον ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΝ, διευθυντὴν τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἐστίας» Ἀθήνας.

λίγκαν καὶ ὑπάρχει κανεὶς ποῦ νὰ ἡξεύρῃ νὰ τὴν παίζῃ;

Καὶ ἐν τούτοις ἥτο θαυμαστὸν νάκούη κανεὶς τοὺς ἥχους ἐκείνους, τὰς μελῳδίας αἱ ὄποια ἔφερον δάκρυα καὶ εἰς τοὺς φαιδροτέρους ὄφθαλμους καὶ εὐθυμίαν εἰς τὰς μελαγχολικωτέρας καρδίας.

"Ἐκαυσαν τὰς πτωχὰς τιλίγκας, διὰ νὰ μὴ ταράσσουν πλέον τὰς ψυχὰς τῶν βροτῶν. Οὔτως ἐγκατέλειψαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὴν οὐγγρικὴν μουσικὴν καὶ κανεὶς δὲν τὴν ἐνθυμεῖται πλέον παρὰ μόνον οἱ Ἀθίγγανοι—ἴσως διότι καὶ αὐτοὶ δὲν ἔχουν πατρίδια . . .

"Ο διαυγὴς τῆς σάλπιγγος ἥχος ὑπερισχύει τοῦ θορύβου τοῦ πλήθους καὶ οἱ ὄχιδροι αὐτῆς φθόγγοι γελοῦν μαζὶ μὲνεινούς, οἱ ὄποιοι γελοῦν, διὰ νὰ κλαύσουν ίσως αὔριον καὶ νάπηγήσωσι τὸ πένθος μαζὶ μὲνεινούς, οἱ ὄποιοι θὰ κλαίουν μίαν νεκράν . . .

Καὶ ἡ γλυκεῖα μουσικὴ ἔξεγείρει ἐκ τῆς ρέυσης τῆς τὴν νύμφην . . . Εἰς τὴν τράπεζαν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν εὐθύμων καὶ ζωηρῶν συνδαιτυμόνων, παρακάθηνται οἱ νεόνυμφοι ἐκείνος ἔξαλλος, μὲν κατακόκκινον πρόσωπον, ἐκείνη ὡχρά, ἀπὸ θανάτου ὡχρότητα. Ἀλλὰ πλέον ὡχρὰ ἀπὸ αὐ-

τὴν εἶνε ἡ ἀδελφὴ της, ἡ ἄλλοτε τόσον χαρωπὴ καὶ φιλόγελως "Ερτσα.

Αἱ νεάνιδες ἐφόρουν ἐνδύμασίας ὄμοιο-μόρφους. "Τρασμα δαμασκηνὸν λεπτότατον, κιτρίνου ἀνοικτοῦ χρώματος, ἐκάλυπτε τὰ ἔνθηρα καὶ χαρίεντα αὐτῶν σώματα. Ἐπενδύται οὐγγρικοὶ γαλάζιοι, μὲ παρυφάς ἐκ δέρματος λευκοεικτίδος ἐκάλυπτον τοὺς ὄμοιούς των ἥσαν γυμναῖ (διότι τότε ἥτο ἐντροπὴ νὰ φορῇ κανεὶς χειρόκτια) ἀλλ' ἀντὶ χειροκτίων είχον τὰς χειρίδας πτυχωτὰς ἀπὸ τοῦ ὄμοιού μέχρι τοῦ ἀγκώνος, μὲ χρυσὰ κεντήματα καὶ τρίχαπτα.

Ἡ ἐσθῆτης ἔφθανε μέχρι τοῦ λαιμοῦ, ἀποκρύπτουσα τὸ στῆθος. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἥτο φυσικὰ δυσκολώτερον νὰ κατακτήσῃ τις τὰς καρδίας τῶν νεαρῶν οὐγ-τραπέζης ἐκείνης; "Ω, βεβαίωτα κανεὶς

ἔξαίσια χρυσὰ ἢ ἀργυρὰ κεντήματα ἐπὶ ὑφάσματος μεταξίνου.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ προσκεκλημένοι ἔφερον μαζὶ τῶν ἀπὸ ἐν κοχλιάριον καὶ ἀπὸ ἐν περόνιον, μερικοὶ μάλιστα εἰχον ἀνηρτημένον εἰς τὸ πλευρόν των ἐν μελανοδοχείον. Ἀλλὰ τὰ πάντα ὑπερβαλλεν ὁ πλούτος τῶν στολῶν χρυσὸς καὶ ἀργυροῦς οὔτε καν παρετηροῦντο, τόσον κοινά, καθημερινὰ πράγματα ἥσαν!

"Ἡ νῦν ἔδωσε πέρας εἰς τὸ συμπόσιον.

Ποιοὶ θὰ ἥτο ἴκανος νάπαριθμήσῃ ὅλους ἐκείνους τοὺς ἐκλεκτοὺς οἴνους, ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἔξαίσια φαγητά; Τίς θὰ ἥδυναι τὸν κατόπι τοῦ ἄλλου, ἐπὶ τῆς

Τὰ Μεθεόρτια τῆς Ἀποκρῆς

γρίδων . . . Πυκνὴ ἡ κόμη κατέπιπτεν ἐπὶ τῶν ὄμοιων, καὶ ὅλος ὁ κεφαλόκοσμος ἀπετελεῖτο ἀπὸ δύο πτερὰ στρουθοκαμήλου, αἱ ἄκραι τῶν ὄποιων ἐθώπευον τὰ χιονόλευκα μέτωπα.

Αἱ ἡλικιωμεναι κυρίαι ἐφόρουν βραχεῖς ἐπενδύτας κεκοσμημένους διὰ διφθερῶν καὶ τριχάπτων χρυσῶν. Μεθ' ὅλον τὸ βάρος καὶ τὴν θερμότητα τῶν ἐπενδυτῶν αὐτῶν, αἱ κυρίαι δὲν τοὺς ἀπέβαλλον οὔτε εἰς τὴν τράπεζαν.

Τὰ ἀνοικτὰ χρώματα, λευκόν, θαλασσινόν, κίτρινον, ἥρμοζον εἰς τὰς νεωτέρας. Αἱ χῆραι ἐφόρουν πορφυρὰ καὶ βαθυπράσινα, μόναι δὲ αἱ πυργοδέσποιαι ὄλοι μαυρά.

"Ολαὶ εἴχον ζώνας ἐκ μαργαριτῶν.

Μεγαλοπρεπέστατα ἐνδύματα ἐφόρουν ἐπίστης καὶ οἱ ἄνδρες. Τρεῖς σειρὰς κομβίων χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν· οἱ πλούσιοι πατέρεις μάλιστα είχον καὶ πολυτίμους λίθους καὶ

μάγειρος σήμερον δὲν θὰ ἡξευρε νὰ μάς παρακευάσῃ τὰ σπάνια ἐκείνα ροφήματα καὶ τὰ εὐγενιστότατα κοκκινιστά . . . καὶ τίς οἶδεν ἂν τὰ εὐρίσκαμεν πλέον τοῦ γούστου μας; . . .

Τότε ἀκόμη χαρτιά καὶ πίπαι δὲν εἴχον ἐπινοηθῆ. Σύμβολα τῆς ἀνίας, ἀντικαθιστῶσι πάσαν ἄλλην διασκέδασιν παρὰ τῷ κομψῷ τῶν ἡμερῶν μας κόσμῳ. "Οταν σήμερον γεμίσουν μίαν κάραραν ἀπὸ καπνόν, εἰς τοιούτον βαθμόν, ὥστε νὰ μὴ διακρίνῃ τις πλέον τὸν γείτονά του, σταν περάσουν δῆλην τὴν νύκτα χαρτοπαικτούντες, τότε ἔχουν τὴν πεποιθησιν ὅτι διεσκέδασαν ως βασιλεῖς . . . φθάνει πάντοτε νὰ μὴ ἔβασάνισαν κατ' οὐδένα τρόπον τὸ πνεῦμά των . . .

Αλλὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ ἀνθρώποι, ἃν τὴν ἔχειν καὶ διασκεδάσουν, ἔπρεπε νὰ ἔχουν καρδίαν εἰς τὸ στῆθος καὶ πνεῦμα εἰς τὴν κεφαλήν . . .

Σήμερον άρκει να έχῃ κανεὶς ἐν βαλάντιον καὶ μίαν σιγαροθήκην γεμάτα.

“Οταν ἀλλοτε ἔλεγαν «Ἐλα νὰ παιξώμεν» τοῦτο ἐσήμανε: νὰ στειευθῶμεν, νὰ φιλονεικήσωμεν, νὰ χαριτολογήσωμεν, καὶ καμμίαν φοράν νὰ φιληθῶμεν. ἀλλὰ τοῦτο σήμερον σημαίνει ἀπλούστατα «Ἐλα νὰ κλέψῃ ὁ ἔνας τοῦ ἀλλοῦ στα χρήματα περισσότερα εἰμιπορέσῃ!»

(“Επεται συνέχεια”)

Η ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Γεμάτη φῶς, εὐρύστερνος καὶ γιγαντιαῖς, κάτασπρη καὶ καμπαρωμένη, τοῦ λούσου μᾶλλον ἢ τῆς μεγάλης κινήσεως, περικλείουσα εἰς τὰς λευκάς της ἀγκάλας τὰ ἔξοχώτερα τῶν νεωτέρων μνημείων, ἀπλώνεται ἡ Λεωφόρος Πανεπιστημίου.

Ρυθμὸν ἔνιατον καὶ προσπικὴν δὲν ἔχει. Ἀνισοψεῖς προσάλλουν αἱ σίκιαι τῆς, ἔφεύγουν εἰς ἀκανόνιστον γραμμήν, πότε ακίνουν μὲ τὴν γάριν τοῦ μικροσκοπικοῦ, πότε ἀνατένονται μὲ τὴν ἔπαρσιν τοῦ κολοσσαίου. Ἀλλ’ ἔχει διὰ τοῦτο ἴδιον καστεῖ καὶ ἔκει ὅπου ἀρχίζει ὡς δρόμος ἐν κανονικῇ ἀνελέῖξει τῶν σπιτιῶν του, ὅπως ὅλοι αἱ δρόμοι, περὶ τὰ μέσα ἐν αὐτῇ τῇ καρδίᾳ της εὐρύνεται, ὥμορφαινει, μεγαλοπρεπής ἀνακύπτει μὲ τὴν τριάδα τῶν θαυμασίων μνημείων της. Ἐντεῦθεν ἐν τῷ περατοῦσθαι βαρείᾳ, γιονάτη καὶ συμμετρικῇ μὲ τῆς καμπυλωταῖς καὶ μαρμαροπέλεκημέναις σκάλαις της, προσάλλει ἡ βαλλιάνειος Βιβλιοθήκη, δίπλα τῆς, πίσω ἀπ’ τὸ καταπράσινον καὶ θαλερώτατον κηπάριόν του ἔναντι γει μόλις τὸ Πανεπιστήμιον, γχριτωμένον καὶ κομψόν, μὲ τὸ ἀδρόν του υποκίτρινον χρῶμα, μὲ τὴν κατάχρυσον καὶ ροδίζουσαν ἀνταύγειαν τῶν προπυλαίων του καὶ περιτέρω ὑπὸ τὸ καταπράσινον τοῦ κηπαρίου τῆς πλατίσιον λευκή, λευκοτάτη, στιλπνή καὶ περίχρυσος, ἡρέμα ἀνελισσομένη εἰς τὰς τρεῖς πλευράς της, μὲ τὰς δύο στήλας τῆς τὰς ἀγαλματοφόρους, τὴν Ἀθηνᾶν φέρουσαν τὴν ἀσπίδα τὴν κατάχρυσον, προτείνουσαν τὸ δόρυ τὸ αἰχμηρόν, τὸν Ἀπόλλωνα ἀναίδην ἐπιδεικνύοντα τὰ γυμνά του μέλη, κάτω καὶ ἐμπροσθεν μὲ τὰ ἀγάλματα τῶν δύο φιλοσόφων, χωροκομημένων χαμαλοειδῆς ὑπὸ τὸ ἄξεστον καὶ τραχὺ πελέκημα τοῦ γλύπτου, ἐγέρεται ἡ Ἀκαδημία.

Ἐπειτα πάλιν συστέλλεται περὶ αὐτὴν ἡ λεωφόρος, φεύγει πρὸς τὰ πρόσω πὲν εὐθυγραμμίᾳ, ποικιλωτέρα νῦν εἰς χρώματα, πλουσίᾳ πάντοτε εἰς περικαλλῆ σκιοδυμήματα μὲ τὸν ναὸν τῶν Δυτικῶν, μὲ τὸ μεγαρόν Σχλημαν, ὅπου ἐπὶ τῆς στέγης ἀλληγύμνια χαρμαρωμένων θεῶν προκλητικῶτα, ἀλλὰ καὶ φυσικῶτατα ἐπιδεικνύεται καὶ πέρον τερματίζεται μὲ τὴν κατάλευκον καὶ πελωρίαν ὄψιν τῶν ἀνακτόρων καὶ ἐν ἀπόπτῳ περικλείεται μὲ τὴν καυαγήν, ἡλίου ἀνατέλοντος, ἡλίου μεσουρανοῦσας, μὲ τὴν με-

νεξεδένιαν, ἀλλὰ καὶ ροδίζουσαν, ἀλλὰ καὶ ὑπόξανθον, ἀλλὰ καὶ ὑπόχρυσον, ἡλίου δύοντος, ράχιν τοῦ γέρω - “Τμηττοῦ”.

Συνήθως εἶνε ἡσυχος, σὰν ναρκωμένη, σὰν μεθυσμένη ἀπὸ τὴν ἀπαστράπτουσαν διαύγειαν καὶ τὴν μαρμαρίουσαν αἴγλην τοῦ φωτὸς ποὺ τὴν περιβάλλει σκορπίζομένου, θωπευτικῶτατα καὶ ἀπαλώτατα ἀπὸ τὰ κυανᾶ ὑψη τοῦ οὐρανοῦ. Λιγοστοὶ περνοῦν ἀπὸ πάνω τῆς, μονήρεις περιπατηταί, ἥ ἀλλοι διαβάται ἀσκόπως βαδίζοντες εὑάριθμα εἶνε τ’ ἀμάξια ποὺ τὴν παρενοχλοῦν μὲ τὴν θορυβόδη διέλασίν των. Κλειστὰ φαίνονται τὰ παράθυρα τῶν ἀριστοκρατικῶν οἰκιῶν τῆς, σιωπηλαὶ αἱ προσόψεις των. Καθ’ ὥρας μόνον βαναύσως ἔξορμά ἀνάμεσά της βραδυσυρόμενος, κροτῶν καὶ ἔφυσῶν ὁ τροχιόδρομος καὶ τὴν συνταράσσει καὶ τὴν ἐκνέυριζει καὶ τὴν ἀμυκρόνει μὲ τοὺς καπνοὺς καὶ τῆς μουντζούραις του. Καθ’ ὥρας πάλιν πολύθρυβος καὶ εὔθυμος τὴν κατακτᾶ ἀνάμεσα εἰς τὴν σφύουσαν καρδίαν τῆς, γοργά τὴν διασχίζει, κατὰ πυκνὰς ὅμαδας γύνεται ἐπ’ αὐτῇς ἥ πανεπιστήμιακή νεολαία.

‘Αλλὰ συνήθως εἶνε ἡρεμος, ὡς ὑπὸ νέρηκην. Τότε ἀραιοὶ τὴν παρέχονται οἱ διαβάται, καὶ ὅμιλους βαίνοντες θαυμάζουν τὰ κάλλη της οἱ ἐπαργιώται καὶ οἱ ἔνοι, ιστάμενοι πρὸ τῶν τριῶν μνημείων, ἡσυχα τὴν γλεντοῦν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν βιτρίνας τοῦ Πετρίτηση οἱ τακτικοὶ θαυμάνεις τοῦ ζαχαροπλαστείου τοῦτου, χωρὶς νὰ τὴν προσέχουν, ἀδιάφοροι πλέον ἐν τῆς στεγῆς μαζῇ της γνωριμίας τῆς στρέφουν τὰ γῶντα χωματεύοι μέσα εἰς τὸ θολωμένον ἀπὸ τοὺς καπνούς καφενεύον τῆς Ἀρατολῆγης οἱ κωνσταντινοπολίτες καὶ μικρασιάται φοιτηταί, που ροφοῦν τὸν καφέ των καὶ παίζουν τὴν πρέφαν των καὶ τὸ τάβλι των ἥ ξαπλώνονται ἀμεριμνοί ἥ διαβάζουν τῆς ἐφημερίδες των.

Τὴν νυκτα ἔτι μᾶλλον εἶνε ὠραιότερα νὰ τὴν δέρχεσαι ὡς τὸν τερπνότερον, τὸν πλέον μονήρη περίπατον. Ἐνωρὶς τώρα παύει νὰ τὴν δυνῇ καὶ τὴν ταράσση τοῦ τραχοῦ θορυβόδης διέλευσις, πού καὶ πού νὰ τὴν πατήσῃ ἀνθρώπινον ποδάρι, μελαγχολικὰ τὰ φανάρια τῆς ἐπιχεύον τὴν ἀμυδράν λάμψιν των ἐπὶ τῶν μαρμαροστρώτων πεζοδρομίων, εἰς τὴν μεγάλην της ἔκτασιν, μὰ πλατείας χρυσῆ λωρίς φωτὸς σπινθηροδολεῖ εἰς τὰ προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου, ἔνας ἡλιος ἡλεκτρικὸς ἐπάνω στοῦ Πετρίτηση σκορπίζει τὴν ἀργυρᾶν, τὴν ἐκτυφωτικὴν ἀκτινοθολίαν του, κάτω εἰς τὰ Χαυτεῖα καὶ πρὸς τὴν Όμονοιαν μύρια καὶ πολύγρωμα φῶτα σελαγίζουν, καὶ ἐν τῇ συγχύσει τῆς ἐντόνου λάμψεως καὶ τῶν ἀμφιβόλων σκιῶν, στιλπνὸς ἐπιφαίνεται, γιονάθης λευκάζει τοῦ πεντελήσιου μαρμάρου τῆς ὥ πλοιος. Καὶ κατὰ τὴν ὥραν αὐτὴν τῆς σιγῆς καὶ τῆς μονώσεως, ὡς εἰς τὸ θελυτικώτερον ὄνειρον ἀπείρου γαλήνης, ἐνῷ ἄνωθεν ἀστροφωτιστος τὴν σκεπάζει ὁ σύρανός, ἐνῷ ἐκ τῶν πλατηρῶν φρουρὸς ἀκούμητος τῆς ἐπιβλέπει ὁ Λυκανθότες, ἐνῷ μὲ τὸν ἀπομεμαρρουμένον θόρυβον της τὴν ναυουρίζει ἥ ἀγρυπνος ἀκόμη πόλις, εἶνε ἀπόλαυσις μοναδική νὰ βαίνῃς ἐπ’ αὐτῇς, νὰ θαυμάζῃς τὴν εὐμορφά της, τὰ κάλλη της τὰ γυμνά καὶ ὑπερθεύματα, ν’ ἀνοίγῃς τὴν ψυχήν του εἰς τὸ ἀδρότερον ὄνειροπολῆγας ἀδικταράκτου ποιητικῆς μονώσεως καὶ γαλήνης.

ΤΕΡΑΣΙΜΟΣ ΒΩΚΟΣ

ΞΑΝΘΟΥΛΑ

“Αστρο φαίνεσαι ξανθοῦλα
Σὲ βραδιὰ καλοκαιρινή,
Ἐλαφρὶ χρυσαλλιδοῦλα
Ποῦ τὰ ρόδα ἀργοκινεῖ.

Νειδο μικρὸ περιστεράκι
Ποῦ ἔχει δλόλευκα φτερά,
Ἄσπρο ὀλόμοσχο κρινάκι
Μέσ’ της λίμνης τὰ νερά.

Νύφη ἀρχαία μαρμαρένια
Μὲ τὴν κόμη ὅλη χρυσή
Ποῦ ἀπὸ μάτια διαμαντένια
Χύνει λάμψη περισσή.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

ΤΑΖΑ-ΜΠΕ-ΤΑΖΑ (ιντικό τραγούδι)

“Εργεται πάντας ἀνοιξη κι ἀνθούνε τὰ λουλούδια,
ξαναγρικιούνται τ’ ἀγδονιούτα χαρωπά τραγούδια.

Σὰν πάντα τὰ παντα,
ξανά καὶ ξανά,
μὰ ἡ νιότη σὰ φύγει
ξανά δὲ γυρνά.

Κι ἔτη συγνεφοσκεπάζουνται τ’ ἀστέρια, τὸ φεγγάρι,
πάντα τῆς λάμψης τους ξανά θύγουντε τὴ γάρη.
Τὰ πάντα σὰν παντα,
ξανά καὶ ξανά,
μονάχα μου ἡ νιότη
ποτὲς δὲ γυρνά.

Χτυποῦσε πρὶν τὴ θάλασσα βοριᾶς κι ἀνεμοζάλη,
μὰ πάλε καὶ ἀμμουδάρωτιῶνται ἀγάλι λαγάλι.

Ἄχ παλε καὶ πάλε,
τὰ πάντα ξανά,
μὰ ἡ νιότη σὰ φύγει
γιὰ πάντα περνά.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΠΟΙΜΤΙΚΑΙ ΑΠΑΡΧΑΙ

“Ἐκ τῶν καθημερινῶν ἀποστελλομένων πρὸς ἡμᾶς στίγμων, δημοσιεύομεν σήμερον, κατὰ τὸ καθιερωθέν ὑπὸ τῆς Εἰκονογραφημένης Εστίας σύστημα, δῆσος μαρτυροῦν εὐοίωνον ὄπωδή ποτε ἀπαρχήν ποιητικῆς ἐργασίας, πρὸς ἐνθρόνουν τῶν νέων ποιητῶν. Ἀντὶ ἀλλού προσιμίου δημοσιεύομεν ἔνταῦθα ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς, διὰ τῆς ὅποιας εἰς ἔξι αὐτῶν συνώδευσε τὸ ποιητικό του:

Σιμπρικὴ τῇ 2 Φεβρουαρίου 1895.

· Αξιώτιμε κύριε Γ. Ξενόπουλε,

· Ισως δὲ θά παν κανένα ψέμμα, ἂν πᾶ, πᾶς τὴ ζωὴ σήμερα σὴ φιλολογία μας τὴ δίνει ἥ «Εἰκονογραφημένη Εστία». Καὶ θαρρεῖ πᾶς λέγω ἀλήθευτα, ἐκτὸς πού ὁ ἀνθὸς τῶν φιλολόγων μας σ’ αὐτῇ δημοσιεύει τὰ ἔργα του, ἀλλὰ καὶ γιατὶ βλέπω στὴν ἀλληλογραφία σας παρὰ πολλοὺς νὰ γρεύουν νὰ δημοσιεύουν στὸ περισσότερο σας τὰ πρώτα τους ἔργα.

Λαμπρὸ καὶ μέριμνο σπρώξιμο ἔδωκε στὴν ἐλληνική νεότητα ἥ «Εἰκονογραφημένη Εστία». καὶ ἔτσι δά μου φαίνεται, πᾶς κρυφό, γωρίζη κανένας, μεταξὺ τῶν νέων μας γεννήθηκε